

Standarder för Förmynderskap

European Guardianship Network Standarder för förmynderskap för ensamkommande barn

1. Icke-diskriminering:

Alla barn inom en stats territorium har samma tillgång till stöd från förmyndare, oavsett sin bosättningsort, ålder eller immigrationsstatus

2. Ansvar och ansvarsutkrävande:

Barn kan förlita sig på ett system för förmynderskap som har en tydlig grund, en ansvarig myndighet samt övervaknings- och ansvarsmekanismer på plats

3. Oberoende och opartiskhet:

Barn kan lita på att deras förmyndare är oberoende och opartiska när de fattar beslut för barnets bästa

4. Barncentrerat förhållningssätt:

Barns rättigheter respekteras, skyddas och uppfylls

5. Barns delaktighet:

Barnets rätt att bli hörd respekteras genom att de informeras, på ett sätt som de förstår, om omfattningen och upplägget för förmynderskap och tillgängliga tjänster och stöd, samt genom att ge dem möjlighet att säga ifrån, klaga och påverka och genom att ge vederbörlig vikt till deras synvinkel

6. Kvalitet:

Barn får stöd och hjälp av kvalificerade, kontinuerligt utbildade och väl understödda förmyndare som har tillräckligt med tid för att svara effektivt på deras behov

7. Samarbete och hållbarhet:

Barn kan förlita sig på att systemet för förmynderskap är en integrerad del av det nationella sociala omvårdnadssystemet, att det tilldelas tillräckliga mänskliga och ekonomiska resurser, att det övervakas effektivt och fungerar som en länk mellan barnet och andra myndigheter eller individer som är ansvariga för att ha vidtagit åtgärder som berör dem

Introduktion till standarderna

I september 2019 överlämnades resultaten av det EU-finansierade projektet om förmynderskap, ProGuard, till EGN. Ett av resultatet från detta projekt var ett verktyg som nationella förmynderskapssystem kan använda för att bedöma om deras eget system uppfyller de gemensamma och transparent definierade europeiska standarderna för förmyndare för ensamkommande barn i migration.

ProGuard-partners inkluderade flera EGN-medlemmar, och EGN och andra regionala intressenter (inklusive EU-kommissionen och EU FRA och EUAA) har varit involverade i ett ProGuard-samråd om standarderna och verktyget. Standarderna som ingår i detta verktyg inkluderades sedan i EGNs arbetsplan för 2020-2021 och diskuterades under EGN:s tredje nätverksmöte i september 2021. Vi föreslår att dessa standarder nu ska fungera som EGN-standarder för att stödja EGN-aktiviteter.

EGN-standarderna anger huvudprinciper som vägleder tillhandahållandet av förmynderskap för ensamkommande barn i EU. De har sina rötter i bestämmelserna i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna och FN:s konvention om barnets rättigheter. Nyckelkällor är Handbok om Förmynderskap för barn som inte tas om hand av sina föräldrar från EU-kommissionen och EUs byrå för de grundläggande rättigheterna samt det EU finansierade projektet ProGuard.

Standarderna erkänner att det finns olika modeller för förmynderskap för ensamkommande barn i EU:s medlemsstater. Beroende på hur mottagandet och omvårdnaden av ensamkommande barn och barn som skilts från sina föräldrar är organiserat i dessa länder, vilka roller de olika aktörerna har och hur många ensamkommande barn som vanligtvis tas emot av en stat. European Guardianship Network Standarder etablerar inte en enhetlig modell för tillhandahållande av förmynderskap utan erbjuder snarare gemensamma principer som de olika nationella modellerna för förmynderskap på olika sätt kan sträva efter att uppfylla.

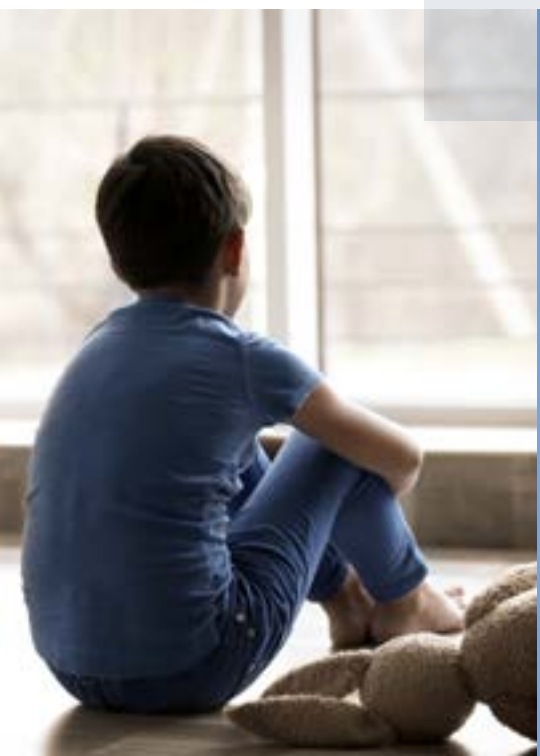
ProGuard

ProGuard har utvecklat indikatorer (och underindikatorer) som gör det möjligt för system att avgöra i vilken utsträckning de uppfyller standarderna, över tre dimensioner, nämligen den regulatoriska miljön (lag och policy) som ligger till grund för systemet, det sätt på vilket vårdnadssystemet hanteras och typisk praxis för förmyndare. (Se vidare ProGuard PAS Tool.)

EGN-standarderna ska:

- Hjälpa till att vägleda EGN-medlemmar i att stärka förmynderskapet i sina länder
- Stödja utbyte inom EGN vad gäller praxis för förmynderskap i Europa
- Vara en grund för utvecklingen av god praxis och kapacitetsuppbyggnad inom EGN
- Stödja EGN:s bidrag till den europeiska policyutvecklingen

Standarderna kan uppdateras med jämna mellanrum inom EGN för att utöka utbudet av indikatorer i linje med utvecklingen av lagstiftning, policy och praxis. På så sätt utgör standarderna ett centralt arkiv av kunskap, erfarenhet och expertis inom området. De är en viktig praktisk resurs för alla intressenter som arbetar inom området.

Ordlista för nyckeltermerna som används i standarderna

Ensamkommande barn:

Barn under 18 år som anländer till medlemsstaternas territorium utan sällskap av en vuxen som ansvarar för dem, oavsett om det är enligt lag eller praxis i den berörda medlemsstaten, och så länge som han eller hon inte effektivt tas om hand av en sådan person; det omfattar ett barn som lämnas utan medföljande vuxen efter att han eller hon har rest in på medlemsstaternas territorium.

Förmyndarskap:

Barnskyddsåtgärd för att tillvarata ett barns bästa och allmänna välbefinnande och i detta syfte komplettera barnets rättskapacitet, där denna är begränsad enligt lag. Förmyndarskap tillhandahåller lagstadgad representation av barnet i alla förfaranden på samma sätt som en förälder företräder sitt barn (källa: FRA Guidance, UN Committee on the Rights of the Child General Comment No 6 och UN Guidelines for the Alternative Care of Children)

Förmyndare:

En förmyndare är en oberoende person som tillvaratar ett barns bästa och allmänna välbefinnande, och i detta syfte kompletterar barnets rättskapacitet, där denna är begränsad enligt lag. Förmyndaren agerar som en lagstadgad företrädare för barnet i alla förfaranden på samma sätt som en förälder företräder sitt barn (källa: FRA Guidance, UN Committee on the Rights of the Child No 6 och UN Alternative Care Guidelines). I vissa EU-instrument och nationella system används termen ombud, särskilt när man fokuserar på att stödja barn i administrativa eller rättsliga förfaranden.

I vissa länder kombineras rollerna som företrädare för barnet i administrativa och juridiska frågor och den person som stödjer barnet när det gäller vård och omsorg, ibland är de separata. Ibland är en eller annan roll – eller båda – obefintliga i systemet. Förmyndaren kan särskiljas från en kvalificerad advokat eller annan juridisk yrkesutövare som tillhandahåller juridisk hjälp, talar för barnets räkning och juridiskt företräder honom eller henne i skriftliga utlåtanden och personligen inför administrativa och rättsliga myndigheter i straffrättsliga, asyl- eller andra rättsliga förfaranden som föreskrivs i nationell lagstiftning.

Förvaltningssystem:

Systemet som ska finnas för att hantera och administrera förmyndare. Det täcker stöd- och tillsynsfunktionen för den enhet som har anförtrotts förvaltningen av förmyndare, och det nätverk av samarbete med andra enheter som bör upprättas. Ett sådant organ kan vara en byrå, stiftelse, icke-statliga organisationer eller rättsväsendet. I vissa länder kan förvaltningssystemet vara sammansatt av ett antal olika delar – t.ex. en myndighet som utser en förmyndare, ett organ som rekryterar och övervakar förmyndare samt en organisation som utbildar och stödjer förmyndare.

